

ZOMBOR és VIDEKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csikás Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Ulát Károly könyvnyomdája.

Felolós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Wegzetek minden vasárnap és csütörtökön.

Zombor város képviselőselete.

Közel járunk ahhoz, hogy egy nagy részét a törvényhatósági bizottságnak restauráljuk. Jól meggondolandó és megszívlelendő aktusa ez a lakosság-nak. Aminő nevezetes az országgyűlési képviselő választás, s a minő nagy hatása lehet egy egy választás a parlamentre; ép olyan, vagy talán még fontosab a város haladására egy egy bizottsági tagnak a megválasztása.

A deczemberi választásokon nem is egyről, hanem 25 bizottsági tag választásáról esik szó. Egy negyedrészre az a törvényhatósági bizottságnak s azért mindenki, akinek érdeke az, hogy Zombor városa ebből a halott jellegéből kikerüljön s benne egy kis élet lüktessen, hogy az eleve és mozgalom más vármegyei székhelyekkel azonosítsa, az ne tekintsen többé a hatalom birtokában lévők utmutatására, hanem magában szállva, oly emberekre adja szavazatát, akik önmállóan gondolkozni, önállóan cselekedni és becsületes munkát végezni képesek.

Hisz tekintsünk bele a multak gyakorlatába s azt fogjuk tapasztalni, hogy a bizottsági tagok megválasztása mindenkor a közhatalom újmulatása szerinti történt. Egy kivétel volt, — az 1892-iki bizottsági tag választás, a midőn a nemzeti párt vezérémberei törekvésének sikerült néhány független, szókimondó, s csupán a város érdekét szem előtt tartó elemnek tölteni meg a közgyűlési termet. Azóta, habár lehetőszertüleg is, nagy ritkán a közhatalom embereinek túlkapásait s a városi érdekek ellentétben álló intézkedéseit sikerült ennek az egypár elemnek elenyészteni, vagy legalább is mérsékelni.

Sokkal csekélyebb azonban ezeknek száma s a szerveztlenségnek sokkal erősebb a tünete, sem hogy képesek lennének a vezető szerepre, vagy hogy a közhatalomnak a folyton magán érdeket gyámolító s a közérdeknek alárendelő eljárását ellenőrizni képesek volnának.

Ennek köszönhető, hogy a hatalom birtokosai s az általuk a törvényhatóságba behozott s akarat elhatározási

képességet még nem produkált bizottsági tagok oly szövetséget létesítettek, a mely mellözve a városnak s lakosainak özszerdekét, mellözve a közéletben szükségessé válható intézkedéseket, mellözve a társadalom emelésére és ápolására óhajtható teendőket; a képviselőtet csupa pajtáskodási szellemből kiindulva, olyannak tekintették, a mely a magánérdeket a gradus ad parnassum elé viszi.

Ne csodálkozzunk azon tehát, ha a közhatalom által dédelgetett eme tagjait a bizottságnak, mindenkor helyeslőleg bólintanak akkor, a midőn az elől ülő főispán vagy polgármester valamely propositiót a törvényhatósági bizottság elé hoz.

Ne csodálkozzunk azon tehát, ha az ily bizottsági tagok csupa kötelesség-értebből megszavaznak derüre borura mindent, még akkor is, ha a saját zsebéből kénytelen is a javaslat fentartásához járulni. Hisz bő kárpótlást talál abban, ha valamely magánérdekének kielégítésére a közhatalmat recompensatióképp felhasználhatja.

Vannak azlén ezen bizottság tagjai

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

Páros szökés.

Az X városi szintársulat tagjai közül Bodnár Zoltán hős szerelmes volt a közözüg kedvence. Minden asszony szerelmes volt bele s minden leánynak ő volt a titkos ideálja. A társaságban is szimpatikus alak volt. Kellemes társalgása, élénk, közvetlen előadása nemcsak az asszonyokat, hanem a férfiakat is elbűvölte. Mikor a szinpadon játszott az emberi szív minden hurját rezgésbe hozta és a szerelmi nyilatkozatait kiöntötte. Az izzó szenvedély lohevesebb kifakadásaitól kezdve, a leggyöngébb susogásig felhasználta remek organumának minden modulációját s előidézte a hatásnak ama külső nyilvánulását, melynek technikus terminusa: tapsvihar.

Megvolt benne a gentrynek minden kelléke. A gyöngédség és udvariasság a nők iránt, előkelő magatartás és a jellemző fesztelenség a társaságban.

Egy szóval tetőtől talpig gentlemann S miután tudatában volt annak, hogy imponáló megjelenése s klaszikus arczéle

miatt ellenálthatatlan a nők előtt, különös passzióval kereste a gyöngéd viszonyokat s a veszelyes, de annál érdekesebb kalandokat.

Kürthy fiskális három évvel ezelőtt vette nőül Almási Blankát, egy gazdag gyártulajdonos egyetlen s százezerekkel bíró leányát. Gyöngéd, filligrán alkotásu teremtés volt, de azért formájában remek s a közvélemény szerint modern nevelésű, vagyis beszél francziául, zongorázott, festett és szaturálva volt a legujabban elharapozott naturalisztikus irányu regényekkel. Szineken és aranyozásban gazdag könyvtára tömve volt a pikánsat kedvelő divatos francia és a hazai írók termékeivel a mi azt jelentette a kisváros szűk látkörü haut-voeleja előtt, hogy Kürthy né olvasott hölgy.

Eleven temperamentuma, izgékony idegrendszer s előkelő magatartása folytan hangadó volt a kisváros társadalmában.

S miután Kürthy ügyvédnek, ki fölött már elvonult az idők viharos járása szóleszen kiterjedt klientélája volt, sokszor megtörtént, hogy felesége unakozott. Jó-

tékonyági célra rendezett hangversenyek és a piknikiek hoztak csak néha egy kis változatosságot életébe, s ilyenkor a helybeli don Juánokkal flirtelt.

A nyári szini szezon beérkezte mozgolódásra adott okot a városban, mert az unalmas és szürke egyhanguságba egy kis rózsza színű sugarat lopott be.

Kürthyék páholyt béreltek s a fiatal asszony minden este elvitte férjét a színházba, ki inkább szeretett volna otthon poros és pörös aktái közzé temetkezni, vagy a hírlapokat olvasni.

Kürthy né is el volt ragadta Bodnár hatalmas játéka és vonzó egyénisége által. Mikor kitudódott, hogy Bodnár gentry ivadék, nyitva állt előtte a városban minden ajtó. Meghívást kapott Kürthy né szerdai napokon tartott zsúrjaira is és nagy örömmel tett eleget a szives meghívásnak s gyakori vendége volt Kürthy né szalonjának.

Bodnár is érdeklődött a csinos Kürthy né iránt s teljes erejével arra törekedett, hogy érdeklődését alkalmas módon tudomására hozza, mert kitünő megfigyelő képességénél fogva észrevette, hogy a

közt olyanok is, akiket a közhatalom mintegy tiszteletből von bele a törvényhatósági bizottságba. Ezek az egyes hatósági testületek fejei. Igen ám, de ezek sem pótdadót sem más városi adót nem fizetnek. Rájuk végre teljesen irrelevantis, vajjon valamely tételnek megszavazása által, a pótdadó emelésének szüksége merül fel. A tiszteletből megválasztott ilyen bizottsági tagok készséggel járulnak hát hozzá, ha egy deputatúli költségére 4 ezer korona szavaztatik meg s ez által tudvalevőleg a pótdadó egy perccenttel emeltetik is, — mert hát a pótdadó fizetésében nekik — mint említettük — rész nem jut. De ezek a jó urak az albizottságok üléseire egyáltalán nem járnak; közgyűléseken sem igen látjuk őket s csak akkor jelennek meg tömegesen, ha a polgármester vészkiállítására a pandurok szerte hordják a discret meghívókat. Ez persze akkor történik, ha a polgármesteri lelkiismeret valamely javaslatnak teljében és erősségében nem hisz, vagy a mikor a szolgálai parádézásról van a szó.

Röviden jeleztük a közhatalom embereinek mint bizottsági tagoknak, passiv szereplését. Érti és tudja azt mindenki, hogy mindaddig, míg a törvényhatósági bizottság új, a munkától nem irtózó, tisztességes, független és le nem kényeztető elemeket magába nem fogad, addig le kell mondani a reményről is, hogy Zombor városa stagnáló állapotát egy életerős, mozgékony forgalommal bíró várossal felcseréli.

A választó polgárok tegyenek le már egyszer arról az ostoba előítélet-ről, hogy a közhatalom birtokosai

szolgáltatják mindenkinek a ki akaratukat követi, az üdvösséget. Ebredjenek öntudatra s lássák be végre, hogy nem a lakosság van a hivatalnokok kedvéért, hanem megfordítva áll a dolog s egy kis egyértelműséggel, összetartással, olyan törvényhatósági bizottságot teremthet a város lakossága, a minőt Zombor városa már rég megérdemelt volna.

Rázza le tehát magát a választó közönség a képzelt bilincseket, s ne hallgasson a közhatalom képviselőinek, vagy az érdek által hozzá lánczolt léha hadnak óhajára s tekintse azt a bebizonyított tény, hogy a mindenkor megválasztott tipikus alakjai a képviselő testületnek idáig mi hasznosat sem tettek; s kísértse meg a választó közönség, nem-e fog ezen őselemek nélkül a város életében új élet fakadni, a mely jól tevő hatást gyakorol a közélet minden terén.

Zombor város tisztviselőinek fizetéséről.

Zombor város tisztviselőinek fizetél emelését célzó memorandumot ezennes közre adjuk.

Mi többször hangoztattuk, hogy városunk tisztviselőinek súlyi fizetése nemes arányban a teljesítendő munka és felelősséggel. Nem egyszer tettük szavá, hogy Zomborban a tisztviselői karnak sajátos társadalmi helyzete, — mely a vezető szerepre van hivatva, — több kötelességeket ró a tisztviselői karra, mint amennyit alamizsna szerű fizetésével megbír. Nem egyszer említettük, hogy a megdrágult megélhetési viszonyok mellett a tisztikar mely egyedül fizetésére van utalva, anynyira el van adósodva, miszerint a kamatot alig képesek fizetni s így kedvét, ambícióját veszve a közszolgálat lanyha, deprimált. Szóval mi soh' sem elleneztük

az igazságos, jogos, és méltányos kövételesek megadását. Mindazáltal figyelemmel kell vennünk a város polgárainak megadótatási teher képességét és a mi fő alapon megkell fontolnunk, vajjon a mi tisztikarunk részolgált e arra, igényelheti-e azt az adózó közönségtől? Vagy még világosabban mondva, ez a tisztikar megérdemli-e, hogy sorsáról a város közönsége gondoskadjon, — mikor a közönség a múltban e tisztikarban nem a jó barátot, nem a szolgálatra kész hivatalnokot, hanem zaklatóját, üldözőjét és kiszélesítőit látta. Midőn az adózó polgárok filléreiből fizetett polgárság a tisztviselőket a hatalomnak egy vak eszközt látta — kik által sanyargatva lett, és nem egy alkalommal elvakult túlbuzgóságból, önként, nem is a hatalom parancs szavára, nem törődve a polgárság érdekeivel a hatalom kedvére, hogy járjon — törvényt, jogot és igazságot tábbal típot. Ily körülmények között csak lermészetes, hogy kérészen megfontolandó a közérdekeket mélyen érintő kérdés mikénti oldóntése. A fujleményekhez képest a mi nézetünket ez ügyben legközelebb ki fogjuk fejteni.

Dr. Dekker Pál városi tanácsnok a következő beszéddel nyújtotta át Hauke Imre polgármesternek az alábbi egész terjedelmében közölt memorandumot a városi tisztikar jelenlétében:

Tekintetes Polgármester úr!
Nem az alnizsniakodás, nem a könyörgés, de nem is a pizolás hozott ide bennünket.

Férfiassal azon kérelmet jöttünk előterjeszteni, hogy nem csak méltányos, hanem jogos ügyünket partfogásába venni és annak érvényre juttatását elősegíteni sziveskedjék.

A 30.000 lakossal bíró Zombor szab. kir. város tisztikara a hasonló nagyságú és a kulturális élet hasonló magasságán álló törvényhatósági tisztviselők között dotatio dolgában nemcsak, hogy rengetek ürrel az utolsó helyen áll, de sokszor szegényen pir nélkül alig vallható be azon javadalmasz, amelyben részesülünk.

Midőn tehát a közigazgatás e legmostohabb gyermekei, ugyszólván páriái bajaink orvoslása végett a kezdő lépéseket megtesszük; ismerve polgármester úr jog és igazság szeretetét, bizva a város törvényhatósági bizottságának atyai jó indulatába, oly kérelemmel nyújtom át tisztársaim jogos óhaját tárgyozó memoran-

csepp asszonyka unatkozik az idős férj mellett.

Kürthy né is többször azon kapta rajta magát, hogy sokat gondolkozik Bodnár felől és nem egyszer párhuzamot vont férje és Bodnár között, természetesen a férje rovására.

Augusztus elején lehetett. A hőséggel kiállhatatlan volt s ilyenkor mit lehetett mást tenni vasárnaponként, mint a közeli erdőszébe kirándulni. Egész csapat verődött össze az ilyen kirándulásokra. Az ismerős és bizalmasabb lábón álló családok összebészéltek és kitűzték a legközelebbi vasárnapot egy újabb kirándulásra.

A főszerepet itt is Kürthy né vette, de most már segítséget nyert Bodnárban, ki az utóbbi időben feltűnően udvarolt neki.

Kürthy né eleinte minden más szándéktól távol a maga szórakoztatására és egy kissé kacérságból, teljes erővel igyekezett Bodnár magához lánczolni s szívesen vette udvarlását. Mulattatta a dolgot. Később már életszükségletévé vált, hogy Bodnár minden szabad idejét körülötte töltse, s figyelemre sem méltatta a

háta mögött elejtett érzélatos gyanúsításokat.

Uj világ táruult szemei elé. Ha Bodnárna gondolt, anélkül is forró vére perzselte ereit, s mint gyújtó láng szállott szívébe egy heves szenvedély: a szerelem Bodnár iránt. Érezte, hogy képes volna érte megfedekezni társadalmi állásáról, női kötelességéről s felvenni a harcot a társadalom kontenzionális nyűgei lerázására, s szemébe nézni annak a megvetésnek, mely éri, ha Bodnár karjai közé vet magát.

Bodnár a szerelmi dolgokban tapasztalt s kitanult roué, látta, hogy megfogta a halacszkát hálóijában. Ostromolta szerelmi vallomásaival. A szegény asszony vergődött, küzködött önmagával és női kötelességével, de a józan okosság és morális érzék hátráltatta vére által követelt vágya teljesítését. Ellent tudott egy ideig állani Bodnár heves könyörgéseinek s mikor az szökést ajánlott, hevesen tiltakozva mondott ellent, de azért gondolkodott amaz lehetősége felett.

Vasárnap délután Bodnár kerülte

Kürthy né társaságát s nagyon szomorúnak látszott.

A társaság kisebb csapatokra oszlott s beljebb hatoltak az erdő süriijébe. Kürthy né egészen véletlenül elvált a többiek-től s magában barangolt gondolataiba mélyedve.

Egyszer csak mellette termett Bodnár és Kürthy né Bodnár nem várt megjelenése miatt zavarban lévén, megállott s tágra nyílt szemekkel, derekát kissé hátra hajtva, karját tiltó mozdulatra emelte.

Bodnár megfogta s bensőségletes hangon rebegte:

— Nagyságos asszonyom, könyörgöm, hallgasson meg végre. Nem! Nem tudok megélni nélküle. A szívemben lángoló hatalmas szerelem hevőben könyörgök, jöjjön velem! Elviszem magammal messze. Elrejtőzködöm a profán világ szemei elől s nem élnék másnak, csak egymásnak: boldogan és zavartalanul. A felföldön van egy kicsi félreeső birtokom, elmegyünk oda. Boldogság, végtelen boldog vár reá.

Kürthy né hallgatta némán, mozdulatlanul soha nem hallott édes szavakat s

datumot, miszerint azt pártolólga a törvényhatóság elé terjesztés és nagybecsű befolyásával jogos ügyünk diadalát elősegíteni képeskedjék.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A létért való nehéz küzdelemben az emberiség egy részének azon feladat jutott osztályrészül, hogy eszének és kezének munkáját üzenetlül polgártársai javának előmozdítására fordítsa. Ez az osztály a hivatalnokai osztály, mely saját érdekeinek köteleességszerű mellőzéseivel feláldozza magát a közérdekeknek.

Kora gyermekeségtől kezdve rájja az iskolák padjait, hogy szorgalma és megfeszített iparkodásával elérje a gyermek és ifjú évek végéig — tanulmányainak befejezését, s midőn ezt elérve kilép az életbe: ifju képzeletével légvárakat épít magának és az a remény táplálja, hogy a köz érdekében kifejtett munkásságáért megkapja az anyagi eszközöket arra, hogy a megélhetés nehézségeivel megküzdhesen.

Es a nehéz munkában eltöltött hosszú évek meghozták szomorú tudatát annak, hogy reményeiben keserűen csalatkozott.

Ez a sorsa a közhivatalnokok összeségének.

De mint minden rosszban van legrosszabb is, úgy ezen általános méltánytalan helyzetben legnehezebb a mi helyzetünk. Zombor szab. kir. város tisztviselői.

Zombor városában, a vármegye központján, hol a város intelligenciájának 90%-a köztisztviselő: a megélhetési viszonyok oly kedvezőtlenek, az árak oly magasak, hogy Budapest után e tekintetben az országban legelső helyen állunk.

Es a városi tisztviselő fizetése ezzel szemben oly csekély, hogy állásának megfelelően élnie teljes lehetetlen.

Úgy a vármegye mint az állami városunkban lakó tisztviselők velünk egyenrangú 30—35%-kal magasabb javadalmazásban részesülnek, mint mi s talán épen ez az oka annak, hogy — mivel javadalmazásunk csekély — rólunk kicsinyelve, nyomasztóan nyilatkoznak.

Napi nehéz munkánk befejeztével felkeressük otthonunkat, hogy félretéve a hivatalos gondokat agyunkat más gondok családunk fenntartásának gondjai foglalják el.

A magánosság az embernek mint társas lénynek idegenszerű lévén, boldogsá-

egész lényét édes inger s tulvilági boldogság előérzete hatotta át.

Bodnár karjaival gyengéden átölelte és magához szoritotta Kürthyét, ki reszketett az izgalomtól, a gyönyörtől s fülébe sugta.

Úgye eljössz velem Blanka, te édes, édes, édes!

Az erős férfiarokban mint a vergődő madárka, nem tudott ellen állani s érezte, hogy lassanként elveszti akaraterjét s vállára hanyatlott Bodnárnak, de amíg félig öntudatlan állapotban is azt rebegte: — Nem! Nem! Erresszen el Zoltán.

De a végső szót már elnémította a sok csók, amit ajkán, arcán, szemén s homlokán érzett. . .

A legközelebbi napokban megjelent „Hiradónak” cronique scandaleuse gyánant a következő ritkított betűkkel szedett hír volt olvasható:

Párosszüks. Az általános közmegebotránkozásra már régóta együtt turbukoló K. ügyvéd és B. színdző páros szükést rendezett. Ujabb jele a századvegi erkölcsi romlottságnak. Ez ujabb botrány élénk megbeszélés tárgyá s szerte a városban nagy visszataszást szült.

E. J.

got, társat keres; családot alapít, hogy benne örömet lelje de az öröm nyomában állandóan ott, a bánat a nélkülözés sötét árnyéka.

Javadalmazásunk nem engedi meg, hogy családunkat tisztességesen ruházhassuk, gyermekeinknek a megfelelő nevelést megadhassuk.

Nincs anyagi eszközünk arra, hogy néha-néha lélek és testedző szórakozást keressünk magunknak; vagy ha keresünk és találunk, adósságot adósságra kell halmozunk, hogy azokból aztán soha ki ne keveredhessünk.

Hozzájárul még ehhez az is, hogy bármely városunkban létesített kultur vagy jótékony intézménybe belépni egy része erkölcsi kötelességünk, másrészt erre kényszerítettünk s így fizetésünk tetemes része családunktól elvonatván, megélhetésünk még nehezebbé válik.

Mellékfoglalkozásaira a faradt test és lélek nem képes, s ha igen úgy egyszerűségnek rovására kénytelen volna éjjeleket dolgozni, de csak úgy, ha lenne ily körülmények között is alkalma, valamit keresnie. Így hát mellékjövedelem szerzése nincs mód.

Városunkban a lakásbérek oly magasak, hogy nyomorultnak mondható „lakbérpótlékunkból” és nem is lakpénzünk-ből azokat fizetni képtelenek vagyunk, — s leszámítva azon kezeket, kiket a sors különös áldása saját viskóhoz juttatott családjuk vagyonából, a kik azonban a nehéz megélhetéssel küzdve családi örököket szintén adósságokkal terheli vagy eladni kénytelenek, — sőt a tisztviselői kar részének még lakbérpótléka sem lévén, kényszerítve vagyunk megélhetésre számtalan fizetésünk tetemes részét arra fordítani, hogy fedél alá jussunk, hogy elvonjuk családunktól a falatot azért hogy édes mieinknek feledet juttassunk, nehogy szereteteink fázzanak és ázzanak.

Illusztrálásával annak, hogy ami anyagi helyzetünk mennyivel sanyarúbb az ország egyébb városainak tisztviselői, karáénál, van szerencsénk bemutatni egy az ország minden részéről beszerzett adatokból egybeállított kimutatást, melyből világosan kiténik az, hogy sehol sem kedvezőtlenebb a tisztviselői javadalmazása a miénkénél, sőt azt mindenütt tetemesen felülhaladja.

Pedig a törvényhatóságok legnagyobb részével anyagi helyzete kedvezőtlenebb mint városunké, mert hiszen alig van köztőlük egy-kettő, melynek községi adópótléka a miénkénél kevesebb volna, sőt ellenkezőleg azt tetemesen felülhaladja. Sőt nagyrésztben az utolsó időben bár a városokra mindig több teher hárul, azt tapasztaljuk, hogy mindegyik gondosan istápolja gépezetének igazgatóit, felszükségesebb szerkezetét a tisztviselői kart anyagi hátrányára is, mert meg van győződve arról, hogy csakis egy oly tisztikar képes lelküsmertesen és odaadással szolgálni, mely anyagi gondoktól menten el lehet nemes hivatásának és nem éhezve, fáva végzi kénytelenségből azt, mihez örömmel kellene kezdeni és megelégedéssel befejezni.

Ezek azok — tekintetes törvényhatósági bizottság, — melyet kérelmünk teljesítését méltányosságból kívánatosnak mutatják.

Am fordítsuk az érmet másik oldalára, hol a jogosság egyenesen kívánja kérelmünk teljesítését.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Midőn hazánk ezredéves fennállásának emléktünnepélyét ülte, mindenütt örömmünnepe volt ott a tisztviselői karnak. Néhol fizetésük kétszerese adatott, másutt az év két szolgálati évről számitatott, hogy a férfikar ösztén már úgy is nehezen és lassan muló évek megrövidíttesse nek, hogy a tisztviselő hamarabb érje el

a megérdemelt nyugalmához megkívánt nehéz szolgálati idejét, de legtöbb helyen a törvényhatóságok fizetés rendezése volt a tisztviselői szorgalmának ezredveimlékajándéka.

Es mi történt nálunk?

Könnyű és mégis nehéz rá felelni:

„Semmi.”

Mert hiszen az az ígérget, hogy most nem tesszünk semmit, mert a fizetésrendezés kérdése a közel jövő czélját képezi; csak pusztában elhangzó szó volt, — Ot hosszú év mulott el azóta, s az ígérget mindig csak ígérget maradt.

S azóta bajtársi örömmel, de magunk felett érzett legmélyebb sajnálkozással tapasztaltuk és tapasztaljuk azt, hogy míg más törvényhatóságoknál a tisztviselői fizetése fokozatosan rendeztetik, addig mindig árvaibak és elhagyottabbak, elfeledtebbek letünk.

Erre az időre esik a katonatiszti fizetések emelés folytán történt rendezése. Ez az idő hozta magával azt is, hogy a velünk egyenrangú állami hivatalnokok — bár javadalmazásuk a miénkénél 30—40%-kal kedvezőbb, méltán emelgetve jogos állásunkjukat, az egész ország szíves fogadtatása mellett az eredmény biztos reményében újból szőnyegre hozták fizetőseik, nyugdíjgyűlti rendezését.

Es mi, magunkal, feltnli nem akarván, nem óhajtván magunk kezdeményezni saját jogos ügyünk felkarolását, türelmesen vártunk és nyomorogtunk.

Pégyelmebe veendő az is, hogy nálunk a fizetés csekély volta mellett a tisztviselői kar létszáma szintén csekély, hogy előléptetésre kilátásunk nincsen. — Ahogy neki indultunk telve reménnyel a jövőnek, oly viszonyok között, oly fizetéssel megvünk a megszolgált nyugalomba, — sem hivatalban való előléptetés nem javíthat helyzetünkön, — mert hisz ilyen nincsen, — sem nem bizat azon remény, hogy az idők fogytán öt vagy tíz évenként valamelyest emelkedik javadalmazásunk, hogy bár ez bízaton a további munkára. — Kezdünk mint nőten emberek egy fizetéssel, — folytatjuk mint nőek családok ugyanazzal, és mire megvünlünk, ugyananyiból kell tartantunk magunkat és családunkat s anyagi gondokkal keil nyugtalanítanunk nyugodtnak remélt alkonyunkat.

Mióta fizetésünk utójára rendeztetett, a munkák megégyser annyira szaporodtak, de a hivatalnokai létszám ugyanott maradt s így egyazon fizetés mellett megégyser akkora teher hárultunk reánk, mi szintén kiáltóan kívánja javadalmunk emelését.

Mindenek dolgotok belátva, tekintetes Törvényhatósági Bizottság — egy-egy méltányos tagja néha-néha felemelte szavát, hogy sanyarú helyzetüket feltárva érdeklünkben a mozzalmat megindítsa. Sok nemes kísérlet indult meg és hiúsult meg nem firtathatjuk mily okokból.

Midőn azonban bucsuzó nemeskeblű főispánunk az ő bücsözésében hangosan kijelentette, hogy kérelmünk immár tullépte a méltányosság keietét s most már kérelmünk többé nem méltánylást érdemel, hanem az már jogos kívánsággá fejlődött — midőn tudjuk azt, hogy a tekintetes Törvényhatósági Bizottság minden egyes tagja lelkes híve azon eszmének, hogy anyagi helyzetünk végre valahára megjavíttassék, s midőn látjuk azt hogy ezenkívül az egyes szakkbizottságokban is felszínre tört azon kívánság, hogy ez irányban is mozzalmat megindíttassék, mi is bátran előállunk jogos kérelmünkkel.

Nem sok, talán semmi ami áldozat, melyet Zombor szab. kir. város nemes közönségétől kérünk. — Javadalmunk emelésére az első években — mint bizony tudjuk, van annyi fedezetünk, hogy a közalkosság külön megterhelésével nem jár. — A további években pedig oly terhek

esnek le a város közönsége vállairól, melyekből a községy pótdó emelése nélkül bizony fedezhető lesz ama csekély különbözet, mely nekünk, kik arra rá szorulunk, — biztos és nyugodtabb megélhetést nyújt.

De figyelembe kell vennünk azt is, hogy a város vagyongazdálkodás évről évre realisabb alapokra feltettétvén jövődelme mindjobban szaporodik, úgy hogy azok, kik ennek előmozdításában odaadásal közreműködnek, — a tisztviselők helyetle minden újabb megterhelés nélkül lényegesen javulhatók.

Mindezeknél fogva odaterjed alázatos kérelmünk, hogy fizetésünk méltányos és jogos rendezésének kérdésül a tekintetes törvényhatóság elvben elfogadni kegyeskedjék, és elrendelni azt, hogy annak emelése állandóan és visszavonhatatlanul tárgyalás alatt tartatván, fizetésünk 1901. évi január hó 1-től kezdve akként szabályoztassék, hogy az a súlyos anyagi gondokkal küzdő tisztviselői kar tisztességes és gondtalanabb megélhetését biztosítsa, — mert hisz a város legvitalisabb érdeke az, hogy oly munkaerővel rendelkezék, mely az irányában tanusított jóindulatot csak is úgy hálálhatja meg, fizetheti uszora kamattal vissza, ha látja azt, hogy törekvése és szorgalmának jutalma nem a nyomor és szükség, hanem a jólét és megelégedettség megnyugtató tudata.

Kérelmünket a tekintetes Törvényhatósági bizottság hathatós jóindulatába és pártfogásába ismételten ajánlván, vagyunk a tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak Zombor 1901

legalázatosabb szolgáló

Hírek.

* **Báró Luzsenszky búr szabadsághős Zomborban.** Ma vasárnap délután a 1/4 órai vonattal érkezik városunkba báró Luzsenszky az angol búr háború magyar legiójának kommandánsa, hogy a dél afrikai harczterületéről és a búr társadalmi viszonyokról este 6 órakor a városzása nagyteremben felolvasást tartson. A báró megjelenése is imponáló. Az élete delén levő szikár, magas férfiú arczvonásai szigorúak, fagyos nyugodtság, villogó fekete szeméből a rejtetlen bátorság sugárzik felénk. Hatalmas fekete szakál, nagy bajusz és sűrű fekete haj valóságos búr jellegűt kölcsönöz arcának. Hangja mély, erős, előadása beszédje nyugodt, — de határozott, semmi góg, büszkeség fenhejzása szerű arisztokratikus vonás nincs benne, inkább demokratikus modorú megnyerő, — de azért szilárd s férfias akaratereje csillamik át minden mozdulatán és beszédjén. Szóval egy harcedzett, a halállal szembe néző, rettenetlen katona, aki nem kért, de nem is adott kegyelmet senkinek, akinek lángoló szabadságszeretete vitte őt a távoli harczmezőre. A zombori búrbarátok tiszteletére az előadás után 1/8 óra a Csitaonica vendéglőben bankettet rendeznek, melyhez Knip Gáspár vendégülönsnél történik az előjegyzés. A felolvasáshoz jegyek Kollár könyvkereskedésben kaphatók. Számozott ülőhely 2 korona, állóhely 1 korona. Diák-jegy 60 fillér. Amint értesülünk, hazafias diákjaink tüntető nagy számmal fognak a felolvasásnál megjelenni, hogy ezzel is kifejezzék a szabadsághős iránti tiszteletüket és a szabadságukért és hazájukért vérző búr mellett sympathiajukat. Es ez helyes is és örömet keltő, mert nincs jövője annak a nemzetnek, melynek fiatalága a szabadság iránt nem tud fel kelkesedni. A magyar ifjúságnak ez volt mindig legszebb és legértékesebb talizmánya.

* **Dalestély.** A zombori kaszinó-együleti dalárda 1901. évi október hó 30-án a

polgári kaszinó-együlettel termében rendezte az idei harmadik alapszabályszerű dal-estélyét. Misor: 1. Huber K.: „Magyar királyinduló.“ Pérfikar. 2. Magyar dal. Marschall Béla zongorakiséréte mellett éneklő Mihályfi Ferenc. 3. Becker Ed. V.: „A kápolna.“ Pérfikar. 4. „Pázmán lovag.“ Arany János költeménye, szavalja dr. Benkő István. 5. Mendelssohn Bartholdy; Oszi dal. „Kettős dal. Előadják: Staudacher József és dr. Kneifel István, zongorán kíséri Marschall Béla. 6. Dr. Horváth Akos: „Eredeti magyar népdalok.“ Pérfikar. Belépőjegyek 1 koronájával Sztrilich Zsigmond kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy harmadik szelvényével válthatnak jegyet. Kezdete 8 órakor.

* **Panasz a zombori tanács ellen.** Konrád Rezső, okleveles főkértész, Zombor városának kertésze egy két ives panasz iratot küldött be hozzánk közlés végett. A városi kertészet körül felmerülő oly adatokat tartalmaz a vádirat, mely megdöbbsent minket. — Annak szövege a következő: „Tartozkodunk mindaddig, míg egyébb az adatokat meg nem erősítjük, amelyek azt kétségen kívül nem dokumentálják. Mert amár Konrád Rezső a teljes felelősséget e vádirat közléseért bárhol és bárki előtt elvállalja is, — mindazáltal a hírlapiról tisztesség szempontjából meg nem engedjük, hogy a városi tanács, annak egyes tagjai oly súlyos vádakkal illettessenek, míg a vád pontok minden kétséget kizárólag beigazolást előttünk nem nyerne, és egyesek tetteért egy egész testület és annak ártatlan tagjai még csak meg ne gyanúsítottassanak. Egyelőre csak annyit constatálunk, hogy ez ádatlan vizsgáló, — mely a városi kertész és városi tanács meg a kertészeti bizottság között fenn áll évek óta, — a városi kertészet kárára történik s' ha ez így folytatódik, úgy a kertészet terén Zombor város hírneve oly rossz színben lesz, hogy tisztességes, ünerezetes kertész nem fog vállalkozni a zombori kertészeti állásra. Egyelőre ennyit.

* **Vasuti kalandból.** E napokban a budapesti-ferenczvárosi vasuti összejövetellel, a személy vonaton, mely Szabakára indult, Bátor Henrik zombori vasuti hivatalnok is majdnem életét vesztelte. A mint a hivatalnok állítja, az összejövetél oly erős volt, hogy ijedtetben eszméletét elveszítette, csak annyit tud, hogy éjszóréghez hasonló durranást hallott, fül-siketítő rezesenést és tompa ütéseket érzett a testén. Jó félóra múlva eszméletre térítették a mentők, de még most is hallja a durranást s szívzorongással párosult félelemtől nem tud szabadulni. Megfogadta, hogy a katasztrófa szerencsés elkerülése emlékére, tehetségehez képest a zombori újtemplom részére emléktárgyat fog adni.

* **Császka éresek palotája.** Császka György, áldott lelki kalocsai Ersekünk, aki a templomok építésében kifogyhatatlan, eladta a budai várban a Tárnok utcában levő palotáját báró Edelsheim Gyulai Lipótnak 180.000 koronáért. Császka éresek budapesti időzése alatt, azért tovább és a budai várban fog lakni s erre a czélra több esztendőre kibérelte gróf Zichy Géza uri utcazi palotáját.

* **Szinkerekület.** Zombor sz. kir. város átiratot intézett Ujvidék városához, melyben ezt felszólítja, hogy lépjen be egy szinkerekületbe, mely ekként alakulna: Zombor, Ujvidék és Békés Csaba. — Ez átiratot tegnap kellett volna az ujvidéki színügyi bizottságnak tárgyalni: de hát nem lehetett, minthogy a bizottság egyetlen egy tagja sem jelent meg a hirdetett gyűlésre. Nem is tudjuk, mit fog határozni a bizottság, de eleve is lehetetlennek tartjuk, hogy Zombor abszurd propozíció-

ját elfogadja. Ezen megjegyzést fűzi ehhez az „Ujvidéki Hírlap“.

* **Megyei bizottsági tagok választása.** Ó-Kanizsán f. hó 31-én lesz a megyei képviselői választása. A most 6 év előtt választottak közül csak Herczeg Ede reflektál újolag, mert Mihályi eltávozott; Király virilista, Kárga Gyula pedig előre haladott koránál fogva nem fogadja el eme megítézelőt állást. Két körületben négy képviselő választatik. Az eddigi jelöltek: Dr. Lovászi Márton orsz. gyűl. képviselő; Herczeg Ede, Dr. Mikosévits főszolgabíró; Laczkovics Károly községyi jegyző, Körmezői László és Losonczy M. Lukács gazdálkodók.

* **Molnárok harca.** Bács Topolyán két gőzmalomtulajdonos, Streek Károly és Honig Zsigmond elkiseredett harcot vívnak egymással. Háboruskodásuk oka a konkurencziára vezethető vissza. Streek Károly, hogy leleplezze konkurencsét, múlt évi június hó 30-án a „Molnárok lapjában“ „Tisztességtelen verseny a kis malomiparban“ című cikkében azt írta Honig Zsigmondról, hogy a malom felépítése után az őrlésszerzést fuvarozással kezdte meg. Házról-házra, tanyáról-tanyára járt, hogy a felektől, a tanyai eselédektől az őrlőni valót összekoedálja és nincs jobb módú őrlő ember, akit ő nem szőlítana fel. Már nem elégszik meg a koldulással, hanem kiáll a főutca sarkára és ott lesi a gabonával megrakott kocsiakat, felszólítja a kocsisokat, hogy az ő malmába vigyék az őrlőni valót. Számítatlan esetben, ha a kocsis nem akarja a gabonát az ő malmába vinni, fölkapja a kocsi a kocsi mellé, kikapja a kocsi kezéből a gyepőt és valóságos utonálló modjára, erőszakkal odahajt az ő malmához. Ez nem pártfogás érdemel, hanem azt, hogy minden tisztességes ember vándorral és megbotránkozással forduljon el tőle. Honig Zsigmond ezen közleményért rágalmazás vétségé czimén sajtóport indított Streek Károly ellen, aki ezért a felelősséget elvállalta és készen nyilatkozott állításai valóságának igazolására. A napokban tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék, mint sajtóbíró-ság. A tárgyaláson a vádlott maga is beismerte a szerződést és kérte a bizonyítás megengedését. Ezt a bíróság el is rendelte, mire vizsgálat során kihallgatott tanak vallomási jegyzőkönyveit olvasták fel. A sajtóbíró-ság a vádlott Streek Károlyt felmentette a rágalmazás vádjá alul, mert beigazolva látta a tisztességtelen versenyt, a melylyel vádlott megtorlanként írta cikkét. A panaszos semmisségi panaszszal élt.

* **Esküvő.** F. hó 24-én d. e. esküdtött örök hűséget Szabados Géza Ó-Kanizsa szállási ideiglenes tanító, Dr. Király Sándor ókanizsai ügyvéd kedves leányának Margitnak.

* **Tanító gyűlés.** A Zenta esperesi kerületi róm. kath. tanítói f. hó 22-én tartották Ó-Kanizsán rendes évi gyűlést. A gyűlésen Habramm János esperes martonosi plébános elnökölt. Az értekezletre kitűzött pedagógiai tételt „Van e jogja a tanítónak testi fenyegetéseket alkalmazni?“ Bagó János ó-kanizsai tanító olvasta fel. Gyakorlati előadást tartottak: Bajzák Károly, Schwarc Ferencz martonosi, ifj. Hoffmann József, Szinkovics Gyula, Mihályi Etel ó-kanizsai tanítók, illetve tanítónő. Az értekezlet után a tanítók Főt. Márton Mátyás ó-kanizsai plébános vendégterelő asztalánál gyűltek össze és ott a késő délutánig beszélgetés közt maradtak együtt.

* **Baja üdvözlöte.** Baja városi közgyűlése nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy boldogult trónörökösünk leányát Erzsébet királyi hercegisasszonyt eljegyzése alkalmával üdvözölni fogja, — és pe-

dig nem a szokásos díszesen kiállított és költséges fölírásban, hanem táviratban, mit nyomban el is küldtek.

* **Közközház Baján.** Mint mult számunkban jeleztük, Baján e napokban tartott közgyűlés elhatározta egy új közközház építését, mely 540—600 koronába fog kerülni, mely főleg elmebetegek elhelyezésére fog szolgálni. Az építési költségére a város kölcsönt vesz föl.

* **A szabászati szaktanfolyam Baján.** A kereskedelmi és iparkamara a bajai iparostülethez a következő átiratot intézte. Hivatkozással a fenti (1452 szám alatt küldött átiratunkra és a testület 408. számú válaszára, értesítjük a t. közönséget, hogy egyidejűleg felterjesztést intézünk a kereskedelemügyi miniszter urhoz, hogy a Baján tervezett cipész és szabó ipari tanfolyamok rendezésére szükséges összeget engedélyezze. Föl kell azonban kérnünk a t. Elnökséget, hogy a cipészipari tanfolyamra jelentkezők számát 30-ra, a szabókét pedig 20—22-re egészítse ki. Megjegyezzük, hogy a kamara súlyt helyez arra, mikép a két iparitanfolyamra jelentkezők sorába főlvetessei nek a szomszédos környékbeli községek azon iparosai is, kik ezen gyakorlati tanításban nagy résztvevőre hajlandók. Fölkérjük a t. Elnökséget, hogy ezen községek iparosainak bevonásával a jelentkezőket kiegészíteni és velünk az eredményt legközelebb november 1-ig tudatni sziveskedjék. Kulinyi Zsigmond s. k. elnök. Ezen átirat folytán felszólított a környékbeli községeket, hogy a szakiparosok, kik résztvenni óhajtanak a szabászati tanfolyamokon, jelentkezzenek. A testületnél már voltak is vidéki jelentkezők.

* **Hosszú álom.** Budapesti tudósítónk írja, hogy tegnapielőtt a Kerespesi uton Glück Jenő bajai gyógyszerész segéd hirtelen összeesett és rosszul lett. A gyors megjelent mentők konstatálták, hogy Glüek mély álomba merült. Földünk 20 óra hosszat aludt és akkor is csak nagy nehezen tudták őt a Rökuskórházban felébreszteni. A hosszú álom oka az, hogy Glüek álmatlanság ellen morfiumot vett be, de túl nagy adagot. Már tul van minden bajon, de hihetőleg másszor óvatossabb lesz bajai földünk.

† **Halálozás.** Cservenkán, mult vasárnap délután nagy részvétel mellett kísérték örök nyugalomra Lebach Adám nagybirtokost, ki életének 64. évében f. hó 18-án hunyt el.

* **Tilos a szivarválogatás.** Mint egy hírforrás jelenti a dohányjövődék igazgatósága legközelebb hasznos újítást hoz be a trafik szivar dolgában. A reform abból fog állani, hogy minden szivar seelyempapírosba lesz burkolva, a legolcsóbb szivaroknak pedig legalább a végére papiros kupokat hoznak. Ez az újítás ugyan hasznára fog válni a közegészségnek, de valószínűleg megszünteti a romantikus trafik-szerelmet, a mely a közben szövéddött, a mig az ifjú a szivarválogatás őrügye alatt addig addig puhította a trabukók végét, a mig meg nem látgyult a szép trafikos kisasszony is.

* **Eszküdtzéki tárgyalás Szegeden.** Lyubojevits Lázár sztanisicsi tanító a mult évben a lapokban szelöztette Aradszki Jakab pacséri szerb plébánosnak a karlócazi szentszék előtt folyamatban lévő fegyelmi ügyét és egyéb viselt dolgait. Ezen hírlapi közleményeket Aradszki plébános magára nézve sértőknek találta s ezért Lyubojevits ellen a szegedi kir. törvényszék mint esküdtbíróóság előtt panaszt emelt. Ez ügyben f. hó 28-án tartatták meg az esküdtzéki tárgyalás Szegeden, a mely Lyubojevits Lázár felmentésével végződött.

* **Királysértés.** Vukománov György Bács-Szent-Tamás községben dudás volt. Nappal aludt, éjjel pedig eljárt a korembába és ott dudálgatott a mulatozóknak. Egyszer ő is a mulatozók közé állott, de az ital hamar megértott neki. Az ittas ember ekkor sértő szokat ejtett a királyról. A szegedi törvényszék ezért a királytamási dudást 8 napi fogházra ítélte.

* **Leányöktetés.** Folyó hó 19-én reggel fél 7 órakor távozott hazulról Dr. Király Sándor ó-kanizsai ügyvéd leánya. Távozásának okán azt adván, hogy templomba megy szent misére. A szülők, azonban hiába várták a mise végét; mert hiszleányuk nem ment a templomba, hanem a város végén flakkerrel reá váró Szabados Géza szállási tanító karjaiba. A szülők miután leányuk nem jött vissza, mindjárt a szökésre gondoltak és erős utáni nézéssel és kutatással d. u. 1 órára már megtudták, hogy a szerelmes pár Zentának vette útját. Így történ azután az, hogy a szerelmesek legnagyobb ámulatára d. u. 2 órakor minden előzetes bejelentés nélkül beléptek lakásukba Dudás zentai polgármester és Dr. Mikosevits főszolgabíró. Ezeknek sikerült azután hosszas rábészélésre a leányt rá venni arra, hogy szülei kivágására térjen vissza a szülei házhoz. Mire a leány Bün rendőrkapitány kísérete mellett — kit Szabados kért erre fel — megérkezett, a szülők is nagy izgatottság és bánattól teljesen megörvö, betegten fektették: 20-an reggel Szabados elment és a szülöktől megkérte imádojtja kezét; 21-én már az anyakönyvi hivatalban és a róm. kath. plébánia hivatalban beiratkoztak, 23 ára már a dispenszió is kivolt eszközölve és ma már a párok mint férj és feleség együtt turbékolnak az ó-kanizsai szállási iskolánál levő tanítói lakban.

)(**A villamvilágítás** terén érdekes eseményként említjük fel, hogy a Keleten Magyarországról rendelik a villamvilágítási berendezéseket. Legközelebb is a világ-hírti Siemens és Halske cég budapesti telepe Szerbia Kraljevo városát rendezte be, még pedig a vízi erőnek kihasználásával; ugyanis 100 lóerő hajtásra, a városból 3 km távolságban két 50 lóerős turbina van felállítva, melyek akkumulátorok segélyével Kraljevo városában érvészt a villamos világítást, másrészt ipari célokra és a múmalom hajtására szolgáltatnak olcsó hajtóerőt. A Siemens és Halske cég hazánkban is folyton nagy sikereket ér el berendezéseivel; így legközelebb a Szegszárdon létesített villamvilágítási berendezésével a város közönségének osztatlan elismerését és megelégedését nyerte el.

)(**Érmelléki** első szállóltvány-telep Nagy-Kágya, hirdetésére a t. cz. olvasóközönség szives figyelmét felhívjuk.

)(**Nagyothallóknak.** Egy gazdag a úrnő, ki Dr. Nicholson mesterséges földobja által nagyothallásából és fülzúgásából teljesen kigyógyítottat, intézetének 25.000 forintnyi ajándékot adott oly czébből hogy olyan siket és nagyothalló személyek kinek nincs módjukban a földobokat megszerezni, azokat ingyen megkaphassák Levelek: 6240 sz. alatt Nicholson „Longcot” intézetének Gunnersburgh. London-W. címzendők.

)(**A Koronamalom** kitiünő műűségű darabos szalonszenet árusít ólomzáros zsákokban, bázhoz szállítva.

Színház.

Csak párosan.

A modern francia irodalom egyik legvalódióbb termekének bemutatója volt ma este. Feydeau és Desvallières olyan 2 név, amely a francziát szerető gourmandoknak mindig izletes szakácsa. A mesé-

jét elmondani felesleges, sőt nem is való, mert együtt van ebben a darabban a pikantéria és a szellemesség, a bonolyott helyzetek kitiünősége, az öletes kibonyolítás. Ennyi mindent egy rövid mesében nem igen lehet összeszedni. Sokan eltilélik az irodalom eme új irányát, de ez nem helyes, mert egy darab, amely szellemesen tanít, sohse lehet az erkölcsökre rossz. A francia genre ban irt darabok pedig tanítanak; ja leszedjük róluk a pikantériát, oda jutunk, hogy azoknak a daraboknak erkölcsi alapjuk van. Marcelle bizonyára nem ad másodszor légyottot, és Pínglet is valószínűleg meggondolja, hogy még egyszer így kirugjon a hámból. A pikanteria fűszere ezeknek a daraboknak, igaz, hogy fiatal lányoknak nem való, de a mamák néha szívesen othon hagyják a lányaikat, ha ilyen darabokat nézhetnek meg. Az előadás nagyon jó volt. Az ensemble, ami az ilyen darabokban a fő, nem volt rossz.

A szereplők közül első sorban Paillardonné, Markovits Margit érdemel említést. Igazi párisi asszony volt, csupa tűz, csupa temperamentum, a kényes helyzeteket igyekezett diszkrét játékaival elsimítani. Meglátszik rajta, hogy ő a társulat egyik leghasználhatóbb tagja.

Szalóky Pínglet szerepében egyszerű pompás volt. Kitiünő játéka valóságos nevető görösöt idézett elő. Csak a rosszul lét jelenetben volt egy kicsit nagyon természetes. Meglátszott rajta, hogy a szerepet nagyon gondosan tanulmányozta és ennek tudható be, hogy kitiünő alakítást nyújtott.

Baghy elég jó férj volt, kevésbbé jó feleség B. Molnár Gizella. A kisebb szerepekben Saughy, Kathri eléggé megállták a helyüket.

Gasparone.

A régi jó öreg Gasparone ment felt ház előtt. A komoly operettet, melyet csak itt ott derit fel egy-egy kisebb jelenet elég jó előadásban hallottuk. A főszereplő Pálfy Nina egy kisse, mintha nem lett volna disponálva, ezt azonban csak játékaival vettük észre, mert éneke szép volt. Ladslazy Erminio gróf szerepét játszotta. Játéka, melyet többször eltiléttünk, némi javulást mutat, azonban neki nagyon sokat kell tanulnia, hogy megállja a helyét. Éneke nagyon szép volt, erőteljes hangja, a legmagasabb regiszterekben is szépen csegett.

Békéffy és B. Koppán Margit ügyesen mozogtak, különösen sikerült a II. felvonásbeli duettjük.

Kovacsicsné Sarolta rossz volt mint mindig. Deák Péter alig tűrhette komoly szerepét, néha kitért belőle a komikus egy egy grimasz alakjában. Szalóky és Péchi nem rontottak. A vegyes kar összvágott, a férfiak sokszor dissonált.

Dodó.

Geyer Stefi hangversenye.

Szép közönség töltötte meg szuffolátság ma este a színházat, hogy gyönyörködjék a világhírű csodagyermek játékaiban. A közönség rendesen elfogult akkor, midőn csodagyermekről van szó, mert manapság minden jobb díletáns művésznek tartja magát, de Geyer Stefiel, ennel az alig 13 éves gyermeknél kiforrot művészvel van dolgunk. A bájos, Murillo angyalaira emlékeztető baba arcu művésznő már megjelenésekor kellemes és maradó hatást gyakorolt a hallgatóságra, amely minden előadott darab után névkedett. Gyönyörű, mely tömösa bámulatos trillák és flageolettjei pedig magával ragadták a közönséget. Technikája szédfűt, futamai precizek, oktavái tökéletesek. Előadása izléses, kerthi az olcsó halászat, egyszerű koresten, de amellett végtelenül bájos. Be tud hatolni a műszellemébe és a szerző intencióit művészi tökéletességgel interpretálja.

Hubay: Carmen fanthasiájával kezdődött a concert, amely darab előadása kifogástalan volt, majd Wieniavszky Souvenir de Mosca-ját játszotta, bámulatos technikával és finom nuanceirozással. Merkel: Berceuse előadásánál szinte beszélt az a hegedű és a lelkesedés tetőpontját Hubay: Csárdá jeleneténél érte el, amikor is az előadás végeztével ülve maradt a közönség és újra meg újra akarta a művésznőt látni és hallani, aki nem is fukarkodott a ráadásokkal.

A kísérletet Ipolyi Valéria zongora művésznő látta el, aki igen diszkrétan kísért és nagyban elősegítette a hatást. Az egyes hegedűszámok között két darabot játszott, Liszt: Rigolettó ábrándját és Chopin: A moll etudejét és különösen az utóbbinál ragyogtatta briliáns technikáját. A közönség tapsait Liadow egy kedves apróságán honorálta.

Igazán művészi esemény volt ez a concert, mert közönségünk végre Geyer Steffben egy igazi művészt látott. Sajnos, hogy oly ritkán van alkalmunk hasonló műhelyzetekben gyönyörködni.

W. D.

Nyílttér**)

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használják. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás ízgazatósága Eorjesen.

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
amely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű
vegyületet ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legújabb gyöngyös
SZANYU-KÖR

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb
mar a nyári hőszűkítő hatása ellen.

HIRDETMÉNY.

Alolított a bíróság részéről kirendelt fel-
számoló, a Bukinban levő „Andrius József és
társai felszámolás alatt” malom czég tulaj-
donához tartozó

gőzmalom berendezést

és teljes felszerelést részlete-
ként vagy egészben eladja.

Megtekintés és bővebb felvilágosítás
végett venni szándékozók alolított felszámoló-
lónál szíveskedjenek jelentkezni.

Ertl János
hódsági lakos.

**TROPON-SÜTEMÉ-
NYEK** a legízletesebbek és a leg-
táplálóbak-
**TROPON-CAKES(Bis-
cuits)** igen jóízű teásütemény, nagy
fehérnye tartalmánál fogva na-
gyon tápláló

**TROPON -KÉTSZER-
SÜLT** táplálóbba a közönséges készer-
sülnél. Tej, kávé, bor mely
a legjobb sütemény egészségesek és bete-
gek számára.

**TROPON-CARLSBA-
DI-KÉTSZERSÜLT**
zsírtalan és az éjrtén könnyen emészthe-
tő sütemény gyöngygomornak számára.

**TROPON -DIABETI-
HUS-KÉTSZERSÜLT**
enyésző csekély liszt-tartalma és nagy
fehérnye tartalma miatt a cukorbetegyek
legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerárban kaphatók.
Utbaigazítást ad: **Dr. Röder és Társa**
Dr. László Erigyes, oszt. magy. Tropon
Bpest, VI., Gyár-u. 7. és táplisz-gyárai
III.

Klosterneuburg—Bécs.

Globus tisztító kivonat

a
legjobb fémisztítő szer

10, 16 és 30 filléres dobozokban mindenü-
kapható, hol plakát látható.

Egy kísérlet után sohasem veszünk mást.
Feltaláló és egyedüli gyáros
Fritz Schulz jun. r.-társ. Eger és Leipzig

Ház-eladás.

Zomborban. Kalap-utca 584. ház-
szám alatt levő 4 utcái, 3 udvari szo-
bából, 2 konyha, 2 pincze, nagy udvar
és kertből álló csinosan épült házat
szabad kézből előnyös fizetési módo-
zatok mellett eladásra ajánlja

Szücs Ödön czég
Baján.

Fizetésektelen-

ségbe került kereskedők, gyárosok és
iparosok (mintegy ha fizetésektelen vagy
csődben) akárhol lakó hamar és kuláns,
egész titokban, régi jóhírnévű, többször-
rös kitüntetett czég által rendeztetnek.
Perlések és fenyegető foglalkások rendbe
hoznak és a fizetéshez szükséges ösz-
szeglet megszerez. Szíves nem anonyim
ajánlatok czimzendők: „Streng solide”
Nr. 1005 Annoncen-Expedition Z i t t e r
Wien VII,2 Mariahilfertrasse 62.

ECKERT-EDELRAUTE

dietikus

természetes likör

magas hegyeségi lüvekből, desz-
tálva, jóízű, gyomor erősítő
vadászlatokon vagy úton, a víz-
hez keverve, kitünően frissítő

Legjobban ajánlott

házi-szer.

Csász. kir. szabadalmazott

likörgyár
ALB. ECKERT, GRAZ

KLYTHIA A BŐR
ÁPOLÁSÁRA
RIZPOR

Az arczbőr szépi-
tése és finomítása.
egelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder felér, rő-
zszazin vagy sarga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. Pohl J. J. cs. kir.
tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb
cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár,
BÉCS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: **Weidinger S. és Zs.**
kereskedő-czégnél.

Egy doboz ára 1 fnt 20 kr. küldése
utánvétel vagy az öszszeg előleges be-
küldése után.

SANTALEGGER

Dr. SCHLESINGER MINSA
VIZGYÖGYINTÉZET
 és **SANATORIUM**
 POZSONY,
 (Cottage).
 Gyógyító helyi fekvésben, természet és széljáró védett. Szőlőhegyre fekvő, jól
 épült, egyszintes házak. Bőrgyógyászati és szőlőhegyi gyógyintézet.
 Legmodernebb konyhák. Külföldi élelmiszer, mészékelt áruk. Egész évben át nyitva.
 Prospektust és felvilágosítást küld.

Altalánosan tudott dolog, hogy a szepség előlépése és for-
 ráslárása a legkímélőbb és legbiztosabb a FÜLDES-féle
MARGOLIN
 Ára: 2 kor. Míg többi 1 kor. csupán 70 fillér, addig 120 for.
 — Későbbi feladásra készült gyógyszeres ARADON.
 — Kapható minden gyógyszerüzletben.

Zanningene a legkedveltebb a hajfestő szer
 és szájak és fogaknak legeslegjobb az
OSAN a legjobb és legeszegebb szepsztől-
ROZSATEJ a legjobb és legeszegebb szepsztől-
 Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV. Központi Városház.
 Parisi kiállítás: arany érem!
FERNOLENDT
 Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét-
 feketé fénnyel ad és a bűrt is tartóssá teszi.
 Alapítva 1832. - Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER Irodai
 RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
 (ORTHOPAEDIAI MŰSZERTÉZ)
 Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
 Sérvtörök, műlábak, műkezek, hasadtörk, stb. Orvos-sebészeti műszerek, kétézeresek,
 betegápolási cikkek.
 Csúcsai és hallgatók különlegesenek.
 Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PAUFÉLE COGNAC A LEGJOBB!

Vérgyógyítás — Hemopatia.
 Feltalálja és egyedül képviselője:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.
 Budapest, V., Váci-körút 18.
 Ismertető füzet 1 kor bérmentve.
 Mi helybeliek Budapesten a
NEW-YORK kávéház-
 ban (Erzsébet-körút 9-11.)
 találkoznak.
 Esténként honvédszalonok.

20 ÉV OTA!
 AZ ELISMERT LEGJOBB
 MAGYAR BESZERZÉSI
 FORRÁSA
MAJTHNER ÖDÖN
 BUDAPEST
 (S. ES KIR. UDVARI MACKERESKEDÉSE)
 ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ.
 ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
 ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL-PAVILYON SZALONA
 Szállós: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25.
 100 szoba 1 főtől feljebb kényelmessé és legelőkelőbbé
 tűrdék, elegáns kávéháza, étterem és
 sörözőnk a házban Vilamos vasúti megálló-
 hely az összes pályaudvarok felé.
 HIRDETÉSEK ÉS REKLAMOKAT
 az országban, különösen a legelőkelőbb
 közöttük az összes lapokban az
ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ
 hirdetői osztálya
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tűzjelző: LEDPÓL GYULA, szerkesztő.

BÁVENSZÉK
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen
 legjobb és legbiztosabb szer. Egy tekerés ára 80 fillér.
 1 kor. tisztálkodó szappan bérmentve küldi az egyedül képzett:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budaörs, VI., Andrásy-út 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

The Freshams
 Életbiztosító társaság
 Magyarországon működik 1865 óta.
 Igazságosság a farsulgi saját palotájában
 Budapest, Széchenyi-tervezet 6b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
 téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.
 Elsőrangú káposztás hőváltó
 gyógyfürdő, ártatlan gőzfürdővel,
 legmodernebb lezuhanyzókkal,
 pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és
 kád-fürdővel. — 200 lépcsős
 lakozókkal.
 Prospektus kívánatra ingyen és
 bérmentve.

SZABADTÁRSASÁGOK ÉRTÉKESÍTŐ VILÁGÁT
 BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
 FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN
 Dr. Kovács Képzásza
 csakis felhatalozott végzettséggel valódi,
 3 nap alatt minden kezét gyönyörűen
 és főnére varázsol.
 Egy Tűgyél 120 k. Hozzávaló szappan 1 kor.
 Fo- és székföldi raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyóg-
 Budapest, VI., Gyász-út 17. sz. 17.
 Megjelent "TOILETTE TITKOK" kivánatra ingyen és bérmentve

JENCS-féle
MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID
 lovak és szarvasmarháknak
 JENCS VILMOS gyógyszerára
 BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők ZOLTAN BELA gyógyszerárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat
 legszolidabb és legdrágább órákat:
RÉSZELETFIZETÉSRE
 szigorúan szabott árakban szállítja Magyarországra a nemben
 első és legbiztosabb feltétele
BRAUSWETTER JÁNOS kronóméter-órák
 SZÉGENY
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE
 "Le Délice"
 legjobb Vergé cigarettapapír,
 legkedveltebb Vergé szivarkahely.
 Egyszer meggyújtva,
 a cigarettá a nőkiül, hogy kialudna
 egész végig ég.
 Mindenütt kapható.

Különlegességi gyármanuok
Szivattyúk és Mérlegek
 mindenféle mindenféle
 I. Wallfischg. 14. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SZAPPAN AKACIA AKACIA-ARÉNYKÉ 2 KOSZVENYÉS OSZELLEK REPARATÓR ÉRDEMEK-NÉ